

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова
Кафедра теорії та практики перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи
Запорожченко О.В.
2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Техніка перекладу з другої іноземної мови
(італійська)**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність : 035 філологія

Спеціалізація: 035.041.Германські мови та літератури (переклад включно), перша
– англійська

Факультет романо-германської філології

2021 – 2022

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Техніка перекладу з другої іноземної мови (італійська)».

Розробники: Раєвська І.В., к.філол.н, доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № 12 від "17" червня 2021р.

Завідувач кафедри

_____

(Матузкова О.П.)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 12 від "18" червня 2021 р.

Голова НМК

_____

(Телецька Т.В.)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № _____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № _____ від "____" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

(_____)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: Кредитів – 10 /10 Годин – 300/300 Змістовних модулів 5/5 Залікових модулів 3/3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Спеціальність: 035 Філологія		
	Спеціалізація: 035.041.Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Рік підготовки:	
		1-2	1-2
		Семестр	
		1-й, 2-й,3-й	1-й, 2-й,3-й
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		Практичні, семінарські	
		108 год.	38 год.
Самостійна робота			
	192 год.	262 год.	
Форма підсумкового контролю: іспит /залік/іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Техніка перекладу з другої іноземної мови (італійської)» є одним з головних предметів в системі професійної підготовки перекладачів. Він має на меті підготувати спеціалістів, які володіють знаннями та навичками в галузі письмового та усного перекладу з другої іноземної мови (італійської) українською. Основною метою навчальної дисципліни є формування загальних та фахових компетентностей у здобувачів, поглиблення їх з теорії перекладу та вироблення фахових перекладацьких компетентностей.

Завдання формулюються, виходячи із загальної мети усього курсу, і зводяться до практичних (формування мовленнєвих навичок і умінь та засвоєння лінгвістичних і соціокультурних знань), когнітивних (розвиток когнітивних здібностей), афективних (формування впевненості щодо використання мови як засобу комунікації та для перекладу, а також розвиток позитивного відношення до вивчення другої іноземної мови (італійської) і засвоєння відповідної культури), освітніх (розвиток здатності до самостійного пошуку та засвоєння нового матеріалу), фахових (розвиток перекладацької компетенції з першого ж дня навчання в університеті), соціальних (розвиток загальних умінь спілкування).

Досягнення проміжних рівнів таких цілей здійснюється завдяки вирішенню низки завдань: 1) оволодіння теоретичною базою, необхідною для здійснення перекладу; 2) набуття компетентностей для здійснення письмового перекладу; 3) набуття компетентностей для виконання усного перекладу з аркуша, послідовного перекладу, перекладу інтерв'ю та перекладу офіційних зустрічей (дипломатичний).

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 13 Здатність ідентифікувати і вживати різні способи спілкування з представниками інших лінгвокультур.

ЗК 14 Здатність до активного навчання протягом життя, ефективного використання он-лайн ресурсів, дистанційних технологій навчання з метою професійного самовдосконалення.

Фахові компетентності:

ФК 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 8 Усвідомлення ролі емоційно-експресивних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату комунікації та перекладу.

ФК 10 Здатність до самостійного оволодіння новими знаннями, критичного оцінювання набутого досвіду з позиції останніх досягнень методики філологічної науки, зокрема перекладознавства, та соціокультурної практики.

ФК 11 Здатність до вільного володіння чотирма видами мовленнєвої діяльності (аудіюванням, говорінням, читанням, письмом) як засобами спілкування і як засобами здійснення перекладацької діяльності в різних комунікативних ситуаціях; досконале володіння всіма видами перекладу.

ФК 14 Здатність ефективно застосовувати критичне та креативне мислення для реалізації комунікаційних та перекладацьких стратегій.

ФК 15 Здатність до розвитку м'яких навичок, емоційного інтелекту та емпатії для побудови ефективних відносин з іншими, комунікації та визначення свого місця у соціумі.

Програмні результати навчання:

- ПРН 1** Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН 2** Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
- ПРН 3** Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі, у т.ч. перекладознавстві.
- ПРН 4** Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- ПРН 5** Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
- ПРН 6** Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату (у т.ч. перекладу) й організації успішної комунікації.
- ПРН 7** Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці та перекладознавстві.
- ПРН 8** Демонструвати вміння здійснювати лінгвостилістичний, передперекладацький та перекладацький аналіз різножанрових текстів для визначення загальної стратегії перекладу залежно від мети перекладу, стилю, жанру, типу тексту та характеру адресата.
- ПРН 9** Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації (перекладознавства).
- ПРН 10** Збирати й систематизувати мовні та мовленнєві, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів, жанрів і галузей.
- ПРН 13** Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
- ПРН 14** Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів. Здійснювати редагування перекладу (власного і чужого).
- ПРН 15** Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
- ПРН 16** Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з перекладознавства для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
- ПРН 17** Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі (у т.ч. перекладознавстві).
- ПРН 19** Демонструвати опанування основними видами перекладу – усного (послідовного, синхронного) та письмового всіх жанрово-стильових різновидів текстів, у тому числі на основі сучасних цифрових технологій та з використанням спеціального обладнання.
- ПРН 20** Демонструвати володіння м'якими навичками, навичками критичного та креативного мислення та ефективно використовувати їх у професійному спілкуванні та діяльності.
- ПРН 21** Виконувати функції посередника між лінгвокультурами країн, мова яких вивчалася, і лінгвокультурою свого народу.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати:** теоретичні засади перекладу з другої іноземної мови (італійської) на українську, вміти проводити передперекладацький аналіз тексту, знати про труднощі перекладу з італійської мови на

українську та стратегії вирішення перекладацьких проблем; знати основи редагування перекладу; знати головні принципи усного перекладу різних видів.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **вміти**: здійснювати письмовий переклад з другої іноземної мови на українську та з української мови на іноземну текстів різноманітної тематики; перекладати усно з допомогою УПС; перекладати усно інтерв'ю; редагувати переклади на українську мову. Також у курсі передбачено виконання різних вправ на розвиток пам'яті, опанування підходів скоропису та редагування.

3. Зміст навчальної дисципліни

Перший семестр

Змістовий модуль I. Теоретичні положення перекладу з італійської мови українською

Тема 1. Основні теоретичні положення перекладу з італійської мови. Основні граматичні та лексичні проблеми перекладу.

Тема 2. Переклад італійських власних назв українською. Транскрипція та транслітерація. Правила транскрипції та транслітерації з італійської мови на українську.

Тема 3. Переклад ХДП. Класифікація ХДП та способи їх перекладу. Переклад інтернаціональних слів

Тема 4. Переклад номінативних абсолютних конструкцій. Переклад іменників з абстрактним значенням

Тема 5. Переклад реалій. Види та способи перекладу.

Тема 6. Види та способи перекладу фразеологізмів. Переклад порівнянь.

Тема 7. Переклад каузативних конструкцій. Переклад відокремлених конструкцій.

Тема 8. Тема-рематичні відносини у італійському реченні. Зміни при перекладі. Інверсія при перекладі.

Тема 9. Переклад відносних прикметників українською.

Тема 10. Переклад речень з інфінітивним зворотом.

Змістовий модуль II. Лексичні та граматичні аспекти перекладу, трансформації при перекладі

Тема 11. Труднощі та особливості передачі дієслівних часів та способів з італійської мови українською. Переклад дієслів з цілеспрямованим значенням.

Тема 12. Переклад інфінітивних, дієприслівникових та дієприкметникових зворотів з італійської мови. Переклад конструкцій з Participio Assoluto.

Тема 13. Переклад італійських пасивних конструкцій українською.

Тема 14. Переклад італійських безособових та неозначено-особових речень.

Тема 15. Переклад прикметникових зворотів.

Другий семестр

Змістовий модуль I. Письмовий переклад офіційно-ділових текстів з італійської мови українською

Тема 1. Особливості перекладу нормативних документів. Переклад технічних текстів. Порівняльний аналіз та стилістичні особливості жанрових текстів.

Тема 2. Переклад текстів контракту (різні види контрактів). Особливості, кліше.

Тема 3. Переклад туристичних брошур. Особливості стилю та галузевого перекладу (туризм).

Тема 4. Переклад текстів з тематики ООН та ЄС, НАТО та інших надурядових організацій. Опанування лексичного матеріалу. Кліше.

Змістовий модуль II. Письмовий переклад газетно-публіцистичних текстів з

італійської мови українською

Тема 5. Переклад газетно-публіцистичних аутентичних текстів : економіка, політика

Тема 6. Переклад газетно-публіцистичних аутентичних текстів: міжнародні події, культура та освіта.

Третій семестр

Змістовий модуль I. Усний переклад

Тема 1. Усний переклад з аркуша текстів різних жанрів.

Тема 2. Послідовний переклад з італійської мови українською та навпаки.

Тема 3. Усний двобічний переклад інтерв'ю. Засади та розвиток навичок.

Тема 4. Переклад зустрічей на державному рівні. Дипломатичний усний переклад. Складання глосарію. Засади та розвиток навичок.

4. Структура навчальної дисципліни

Перший семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	П	лаб	сам. роб		Л	П	лаб	сам.роб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1: Теоретичні положення перекладу з італійської мови на українську. Деякі проблеми при перекладі										
Тема 1. Основні теоретичні положення перекладу з італійської мови. Основні граматичні та лексичні проблеми перекладу.	6		2		4	8		2		6
Тема 2. Переклад італійських власних назв українською. Транскрипція та транслітерація. Правила транскрипції та транслітерації з італійської мови на українську.	6		2		4	8		2		6
Тема 3. Переклад ХДП. Класифікація ХДП та способи їх перекладу. Переклад	6		2		4	8		2		6

інтернаціональних слів Еквівалентність при перекладі.									
Тема 4. Переклад номінативних абсолютних конструкцій. Переклад іменників з абстрактним значенням	6		2		4	8		2	6
Тема 5. Переклад італійських реалій. Види та способи перекладу реалій.	6		2		4	8		2	6
Тема 6. Види та способи перекладу фразеологізмів. Переклад порівнянь.	8		4		4	8		2	6
Тема 7. Переклад каузативних конструкцій. Переклад відокремлених конструкцій.	8		4		4	8		2	6
Тема 8. Тематико-ремаційні відносини у італійському реченні. Зміни при перекладі. Інверсія при перекладі.	6		4		2	8		2	6
Тема 9. Переклад відносних прикметників українською.	8		4		4	8		2	6
Тема 10. Переклад речень з інфінітивним зворотом.	8		4		4	8			8
Змістовий модуль 2. Лексичні та граматичні аспекти перекладу, трансформації при перекладі.									
Тема 11. Труднощі та особливості передачі дієслівних часів та способів з італійської мови українською. Переклад дієслів з цілеспрямованим значенням.	12		6		6	8			8
Тема 12. Переклад інфінітивних, дієприслівникових та	10		4		6	8			8

дієприкметникових зворотів з італійської мови. Переклад конструкцій з Participio Assoluto.									
Тема 13. Переклад італійських пасивних конструкцій українською	10		4		6	8			8
Тема 14. Переклад італійських безособових та неозначено-особових речень	10		4		6	8			8
Тема 15. Переклад прикметникових зворотів.	10		4		6	8			8
Усього годин	120		52		68	120		18	102

Другий семестр

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	П	лаб	сам. роб		Л	П	лаб	сам.роб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовний модуль 1: Письмовий переклад офіційно-ділові текстів з італійської мови українською										
Тема 1. Особливості перекладу нормативних документів. Переклад технічних текстів. Порівняльний аналіз та стилістичні особливості жанрових текстів.	16		6		10	14		2		12
Тема 2. Переклад текстів контракту (різні види контрактів). Особливості, кліше. Опанування стилістичних	16		6		10	14		2		12

Змістовий модуль І. Усний переклад

Тема 1. Усний переклад з аркуша текстів різних жанрів.	22		6		16	22		2		20
Тема 2. Послідовний переклад з італійської мови українською та навпаки. Засади та розвиток навичок. Специфічні вміння при послідовному перекладі. Переклад виступу прем'єр-міністра Італії М. Конті.	26		8		18	22		2		20
Тема 3. Усний двобічний переклад інтерв'ю. Засади та розвиток навичок.	24		6		18	24		4		20
Тема 4. Переклад зустрічей на державному рівні. Дипломатичний усний переклад. Складання глосарію. Засади та розвиток навичок.	18		6		12	22		2		20
Усього годин	90		26		64	90		10		80

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

Перший семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1	Тема 1. Основні теоретичні положення перекладу з італійської мови. Основні граматичні та лексичні проблеми перекладу.	2	2
2	Тема 2. Переклад італійських власних назв українською. Транскрипція та транслітерація. Правила транскрипції та транслітерації з італійської мови на українську.	2	2

3	Тема 3. Переклад ХДП. Класифікація ХДП та способи їх перекладу. Переклад інтернаціональних слів	2	2
4	Тема 4. Переклад номінативних абсолютних конструкцій. Переклад іменників з абстрактним значенням	2	2
5	Тема 5. Переклад реалій. Види та способи перекладу.	2	2
6	Тема 6. Види та способи перекладу фразеологізмів. Переклад порівнянь.	4	2
7	Тема 7. Переклад каузативних конструкцій. Переклад відокремлених конструкцій.	4	2
8	Тема 8. Тема-рематичні відносини у італійському реченні. Зміни при перекладі. Інверсія при перекладі.	4	2
9	Тема 9. Переклад відносних прикметників українською.	4	2
10	Тема 10. Переклад речень з інфінітивним зворотом.	4	-
11	Тема 11. Труднощі та особливості передачі дієслівних часів та способів з італійської мови українською. Переклад дієслів з цілеспрямованим значенням.	6	-
12	Тема 12. Переклад інфінітивних, дієприслівникових та дієприкметникових зворотів з італійської мови. Переклад конструкцій з Participio Assoluto.	4	-
13	Тема 13. Переклад італійських пасивних конструкцій українською.	4	-
14	Тема 14. Переклад італійських безособових та неозначено-особових речень.	4	-
15	Тема 15. Переклад прикметникових зворотів.	4	

Другий семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1	Тема 1. Особливості перекладу нормативних документів. Переклад технічних текстів. Порівняльний аналіз та стилістичні особливості жанрових текстів.	6	2
2	Тема 2. Особливості перекладу контрактів. Опанування стилістичних особливостей.	6	2
3	Тема 3. Переклад туристичних брошур. Особливості стилю та галузевого перекладу (туризм).	6	2
4	Тема 4. Переклад текстів з тематики ООН та ЄС, НАТО та інших надурядових організацій. Опанування лексичного матеріалу. Кліше.	4	2
5	Тема 5. Переклад газетно-публіцистичних текстів: економіка, політика. Особливості стилю, кліше.	4	2
6	Тема 6. Переклад газетно-публіцистичних аутентичних текстів різноманітної тематики: міжнародні події, культура та освіта.	4	-

Третій семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д/в	з/в
1	Тема 1. Усний переклад з аркуша текстів різних жанрів.	6	2
2	Тема 2. Послідовний переклад з італійської мови українською та навпаки.	8	2
3	Тема 3. Усний двобічний переклад інтерв'ю. Засади та розвиток навичок.	6	4
4	Тема 4. Переклад зустрічей на державному рівні. Дипломатичний усний переклад. Складання глосарію. Засади та розвиток навичок.	6	2

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота Перший семестр

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Історія перекладу з італійської мови українською. Визначні перекладачі з італійської мови. Доповідь	4	6
2	Виконання вправ у письмовій формі з передачі власних назв. Наукова транскрипція ISO 9: 1995.	4	6
3	Переклад ХДП. Виконання вправ у письмовій формі з зазначеної проблематики.	4	6
4	Номінативні конструкції та іменники з абстрактним значенням. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	4	6
5	Переклад італійських реалій. Італійські політичні, етнографічні, історичні реалії. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	4	6
6	Перекладу фразеологізмів італійської мови. Переклад порівнянь, зіставний аналіз обраних порівнянь з тексту. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	4	6
7	Переклад каузативних та відокремних конструкцій. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	4	6
8	Тема-релативні відносини в італійському реченні. Зміни при перекладі. Інверсія при перекладі. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	2	6
9	Переклад прикметникових зворотів італійської мови українською. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	4	6
10	Антонімічний переклад. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	4	8
11	Переклад безособових речень та неозначено-особових речень. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	6	8

12	Переклад дієслів з цілеспрямованим значенням. Переклад та аналіз часів та способів італійської мови. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	6	8
13	Переклад інфінітивних, дієприслівникових та дієприкметникових зворотів з італійської мови. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	6	8
14	Переклад пасивних конструкцій італійської мови українською. Різні способи перекладу пасивних конструкцій італійської мови. Виконання вправ у письмовій формі із зазначеної проблематики.	6	8
15	Передперекладацький та перекладацький аналіз, основи редагування при перекладі з італійської мови українською	6	8

Другий семестр

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Власний письмовий переклад тексту з туристичної брошури: <i>La città di Firenze (Edizione Milano)</i> . Складання перекладацького глосарію по текстах, що перекладаються в аудиторії та при самостійному опрацюванні.	10	12
2	Власний письмовий переклад тексту інструкції та медичної анотації (<i>JETSET 230, MANURAL, GRIPEX</i>) Складання перекладацького глосарію по текстах, що перекладаються в аудиторії та при самостійному опрацюванні.	10	12
3	Власний письмовий переклад тексту: <i>La struttura dell'ONU, Obiettivi per lo sviluppo sostenibile? Convenzione sui diritti dell'Infanzia (Sito ufficiale dell'ONU)</i> . Складання перекладацького глосарію по текстах, що перекладаються в аудиторії та при самостійному опрацюванні.	10	12
4	Власний письмовий переклад тексту: <i>Il contratto di compravendita</i> . Складання перекладацького глосарію по текстах, що перекладаються в аудиторії та при самостійному опрацюванні.	10	12
5	Власний письмовий переклад тексту економічної тематики <i>Lavoro, rallentano I rinnovi dei contratti a causa della pandemia (Il Corriere della sera)</i> . Складання перекладацького глосарію по текстах, що перекладаються в аудиторії та при самостійному опрацюванні.	10	14
6	Власний письмовий переклад тексту <i>Il terrorismo in Europa e la debolezza strategica dell'Occidente (La Repubblica)</i> . Складання перекладацького глосарію по текстах, що перекладаються в аудиторії та при самостійному опрацюванні.	10	18

Третій семестр

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Розвиток навичок усного послідовного перекладу українською: <i>Il Presidente Conte incontra gli studenti della Luisse per una conversazione su Europa/ Umberto Eco parla sulla società della rete e i media (2014)Video della Luisse su YouTube</i>	16	20

2	Переклад з аркушу текстів: <i>Aeroporti, 2020 chiude con 53 milioni di passeggeri, -140 milioni da 2019/ Maltempo: blackout in Cile, 172.000 case senza elettricità/ Pandemia fa salire fiducia consumatori verso agroalimentare (италійська періодика)</i>	18	20
3	Двобічний переклад інтерв'ю: <i>Intervista con Nanni Moretti/ Intervista con Riccardo Scamarcio (La Repubblica)</i>	18	20
4	Створення відеозапису послідовного перекладу (без використання УПС) <i>La religione principale</i> . Створення аудіозаписів власного перекладу текстів різних жанрів з подальшим самоаналізом у письмовій формі.	12	20

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

Пояснення викладача та аналіз прикладів, дискусія, обговорення найскладніших і спірних питань, відповіді на питання, робота з основною і додатковою літературою, практичні вправи на закріплення матеріалу, аналіз текстів оригіналу і перекладу, аналіз текстів різних жанрів та тематики, виконання передперекладацького та перекладацького аналізу; практичні вправи з усного перекладу: інтерв'ю, з аркушу; виконання вправ на послідовний переклад та синхронний переклад промов конференцій, підготовка доповідей і виступи з доповідями, обговорення доповідей, виконання самостійних завдань.

11. Методи діагностики успішності навчання

Опитування, оцінювання усних відповідей та завдань самостійної роботи, підсумкове письмове та/чи усне завдання .

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

Перший семестр

1) поточний контроль на денному відділенні: за відвідування практичного заняття студенти отримують 0,5 балів; за успішну відповідь на занятті – 0,5 балів; кожне завдання з самостійної роботи оцінюється окремо, максимальний бал за виконання завдання з самостійної роботи – тема(1)- 4 балів, тема (2-15) - 5 балів.

Поточний контроль на заочному відділенні: за відвідування практичного заняття студенти отримують 1 балів; за успішну відповідь на занятті 2 балів; кожне завдання з самостійної роботи оцінюється окремо, максимальний бал за виконання завдання з самостійної роботи – тема(1)- 3 балів, тема (2-15) - 5 балів.

2) підсумковий контроль на денному та заочному відділеннях: відповідь на запитання оцінюється у 100 балів максимально; письмова робота студента оцінюється 100 балами. Оцінка за підсумковий контроль складається як середньоарифметичне за два аспекти.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином (100 балів максимально): підраховується середній бал за поточну та підсумкову роботу.

Другий семестр

1) поточний контроль на денному відділенні: за відвідування практичного заняття студенти отримують 1 балів; за успішну відповідь на занятті – 2 балів; кожне завдання з самостійної роботи оцінюється окремо (всього 6), максимальний бал за виконання завдання з самостійної роботи – тема(1)- 5 балів, тема (2-6) - 10 балів.

Поточний контроль на заочному відділенні: за відвідування практичного заняття студенти отримують 3 балів; за успішну відповідь на занятті 5 балів; кожне завдання з самостійної роботи оцінюється окремо (всього 6), максимальний бал за виконання завдання з самостійної роботи – 10 балів.

2) підсумковий контроль на денному та заочному відділеннях: відповідь на запитання оцінюється у 100 балів максимально; письмова робота студента оцінюється 100 балами. Оцінка за підсумковий контроль складається як середньоарифметичне за два аспекти.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином (100 балів максимально): підраховується середній бал за поточну та підсумкову роботу.

Третій семестр

1) поточний контроль на денному відділенні: за відвідування практичного заняття студенти отримують 1 балів; за успішну відповідь на занятті – 3 балів; кожне завдання з самостійної роботи оцінюється окремо (всього 4), максимальний бал за виконання завдання з самостійної роботи – 12 балів.

Поточний контроль на заочному відділенні: за відвідування практичного заняття студенти отримують 1 бал; за успішну відповідь на занятті - 5 балів; кожне завдання з самостійної роботи оцінюється окремо (всього 4), максимальний бал за виконання завдання з самостійної роботи – 20 балів.

2) підсумковий контроль на денному та заочному відділеннях: усний переклад з аркуша оцінюється у 100 балів максимально; послідовний переклад промови оцінюється 100 балами, двобічний переклад інтерв'ю оцінюється 100 балами. Оцінка за підсумковий контроль складається як середньоарифметичне за три аспекти.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином (100 балів максимально): підраховується середній бал за поточну та підсумкову роботу.

12. Питання для підсумкового контролю

Перший семестр

1. Теоретичні питання

1. Історія перекладу з італійської мови на українську. Видатні перекладачі.
2. Правила транскрипції та транслітерації з італійської мови на російську та українську.
3. Види та способи перекладу реалій.
4. Переклад речень з інфінітивними конструкціями з італійської мови українською.
5. Переклад каузативних та відокремлених конструкцій з італійської мови українською.
6. Переклад ХДП. Класифікація ХДП та способи їх перекладу. Переклад інтернаціональних слів.
7. Переклад фразеологізмів та порівнянь з італійської мови українською.
8. Переклад реалій. Види та способи перекладу.
9. Переклад італійських власних назв.
10. Тема-рематичні відносини у італійському реченні. Зміни при перекладі. Інверсія при перекладі.
11. Переклад іменників з абстрактним значенням.
12. Переклад дієслів з цілеспрямованим значенням. Труднощі передачі часів та способів з італійської мови українською.
13. Переклад інфінітивних, дієприслівникових та дієприкметникових зворотів з

італійської мови.

14. Переклад абсолютних номінативних конструкцій.
15. Переклад пасивних конструкцій італійської мови.
16. Переклад безособових речень та неозначено-особових речень з італійської мови.

2. Виконання бланкового контрольного письмового завдання (вправи на переклад).

Другий семестр

1. Теоретичні питання

1. Основні етапи передперекладацького аналізу.
2. Основні етапи та навички при перекладацькому аналізі тексту.
3. Особливості перекладу інструкцій та анотацій.
4. Особливості перекладу туристичних брошюр.
5. Особливості перекладу та кліше при перекладі контрактів.
6. Особливості перекладу текстів міжнародних угод, дипломатичні кліше.
7. Особливості перекладу газетно-публіцистичних текстів.
8. Особливості перекладу офіційно-ділових текстів.
9. Головні етапи та навички при редагуванні перекладу.

2. Приклад завдання для підсумкового контролю (письмовий переклад тексту з передперекладацьким та перекладацьким аналізом)

1. Виконайте передперекладацький аналіз запропонованого тексту.
2. Виконайте переклад тексту.
3. Проведіть перекладацький аналіз власного перекладу.

Приклад завдання для підсумкового контролю (письмовий переклад тексту з італійської мови українською)

La struttura istituzionale dell'Unione Europea

L'Unione Europea è un'organizzazione politica ed economica di tipo sovranazionale. Nasce formalmente come Comunità Economica Europea e assume la nuova denominazione il 1° Febbraio 1993 in seguito alla ratifica del Trattato di Maastricht. Attualmente è composta da 28 membri (in attesa della formale uscita del Regno Unito). Gli stati che fanno parte dell'UE cedono una parte della loro "sovranità" in settori nei quali preferiscono operare in comune. In sostanza delegano alcuni dei loro poteri decisionali alle istituzioni da loro stesse create.

Per comprendere il funzionamento della macchina europea è dunque necessario conoscere i vari apparati che la formano, i ruoli che ricoprono e l'influenza che hanno nelle vite dei cittadini dell'unione.

Il Parlamento Europeo

L'unica istituzione ad essere eletta direttamente dai cittadini è il Parlamento europeo, è composto da 751 seggi che vengono attribuiti tra i vari stati membri in base alla popolazione. Viene eletto ogni 5 anni e rappresenta l'assemblea parlamentare con il più grande elettorato trans-nazionale del mondo. Il Parlamento si riunisce a Bruxelles e a Strasburgo.

Nell'ambito del processo decisionale europeo esercita la funzione legislativa e di approvazione del bilancio (insieme al Consiglio dell'UE). Tra i suoi compiti sono dunque inclusi:

l'approvazione, modifica o respingimento (insieme al Consiglio dell'UE) delle proposte legislative e di bilancio presentate dalla Commissione;

l'elezione del presidente della Commissione, che viene proposto dal Consiglio europeo;

le decisioni in merito all'adesione di nuovi paesi all'interno dell'Unione e agli accordi internazionali.

Il Parlamento è formato da 20 commissioni ognuna delle quali è specializzata in un determinato settore. Le commissioni possono essere permanenti e temporanee. Quest'ultime a loro volta sono: speciali se si occupano di casi specifici, d'inchiesta quando indagano su casi di infrazione o di scorretta applicazione delle norme.

Третій семестр

1. Виконайте переклад з аркушу запропонованого тексту.

È un tragico paradosso quello che Joe Biden vive in queste ore. Il presidente ha ordinato il ritiro dall'Afghanistan per “non sacrificare una sola altra vita americana” ad una guerra che non corrisponde più agli interessi strategici degli Stati Uniti. Gli attentati all'aeroporto di Kabul hanno però fatto tredici vittime americane. Era dal febbraio 2020 che gli Stati Uniti non registravano perdite nel conflitto afgano. Il desiderio di non provocare sacrifici inutili ha prodotto altri sacrifici e la posizione di Biden, già in difficoltà per le condizioni caotiche del ritiro, si fa ora più complicata. I repubblicani arrivano a chiederne l'impeachment. I democratici non lo difendono più di tanto. Biden va avanti per la sua strada, sperando che la situazione in Afghanistan si normalizzi e che altre questioni – soprattutto l'economia – prendano il sopravvento. Il presidente ha seguito gli aggiornamenti dall'aeroporto di Kabul insieme ai suoi più stretti collaboratori: il segretario di Stato Antony Blinken, quello alla Difesa Lloyd Austin, il capo dell'esercito, generale Mark Milley. Con loro – dopo aver annullato o posticipato ogni altro impegno, tra cui l'incontro con il primo ministro israeliano Naftali Bennett – Biden ha concordato la presa di posizione pubblica del tardo pomeriggio di giovedì. I soldati morti “erano eroi di una generosa missione per salvare le vite di altri”, ha detto Biden. “I terroristi non ci scoraggeranno”, ha aggiunto, spiegando che la missione di ritiro americano proseguirà nei tempi stabiliti, quindi entro il 31 agosto. Infine, c'è stata la minaccia: “Non perdoneremo. Non dimenticheremo.

2. Виконайте послідовний переклад промови Президента Італії Маттарелла:

https://www.youtube.com/watch?v=Z5MdbMqRsk4&ab_channel=PresidenzadellaRepubblicaitalianaQuirinale

3. Виконайте переклад інтерв'ю з Роберто Беніні:

https://www.youtube.com/watch?v=MnyuOcbV_uA&ab_channel=unaltrotirra

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Перший семестр

Для денної форми навчання

Поточний контроль															Підсумковий контроль	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
5	6	6	6	6	7	7	7	7	7	8	7	7	7	7	(100+100)/2	(100+100)/2

Для заочної форми навчання

Поточний контроль															Підсумковий контроль	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
7	8	8	8	8	8	8	8	8	5	5	5	5	5	5	(100+100)/2	(100+100)/2

Другий семестр
Для денної форми навчання

Поточний контроль						Підсумковий контроль	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
14	19	19	16	16	16	(100+100)/2	(100+100)/2

Для заочної форми навчання

Поточний контроль						Підсумковий контроль	Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
18	18	18	18	18	10	(100+100)/2	(100+100)/2

Третій семестр
Для денної форми навчання

Поточний контроль				Підсумковий контроль	Сума балів
T1	T2	T3	T4		
24	28	24	24	(100+100+100)/3	(100+100)/2

Для заочної форми навчання

Поточний контроль				Підсумковий контроль	Сума балів
T1	T2	T3	T4		
24	28	24	24	(100+100+100)/3	(100+100)/2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту та диференційного заліку	для заліку
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Раєвська І.В. Методичний посібник Tradurre ed Interpretare dall'italiano all'ucraino/ Письмовий та усний переклад з італійської мови українською. Одеса, Вид.Букаєв В.В., 2021р.
<http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/30857>

15. Рекомендована література

Основна

1. Даценко Ю.П. Мистецтво усного перекладу// Datsenko J.P. Arte dell'interpretazione. Навчальний посібник. К.: Вид. Центр КНЛУ, 2013.
2. Даценко Ю.П. Світ навколо нас. Datsenko J.P. Mondo intorno a noi. Навчальний посібник. К.: Вид. Центр КНЛУ, 2014.
3. Agorni M. - La traduzione. Teorie e metodologie a confront. "Traduzione. Testi e strumenti", LED Edizioni Universitarie , 2005.
4. Cardinaletti A. e Garzone G. L'italiano delle traduzioni. "Lingua, traduzione e didattica" n. 8, Franco Angeli , 2005.
5. Cukovskij K. - La traduzione: una grande arte. Libreria Editrice Cafoscarina, 2003.
6. J. Dobrovolskaja. ABC della traduzione russo-italiano. Guerra, Perugia, 2000.
7. Drumbl Johann. Traduzione e scrittura. LED Edizioni Universitarie, 2003.
8. Osimo Bruno. Manuale del traduttore: guida pratica con glossario. Hoepli Milano, 2008.
9. Salmon, L. Teoria della traduzione, Milano, FrancoAngeli, 2017.

ДОДАТКОВА

1. Миньяр-Белоручев Р. Общая теория перевода и устный перевод. М. : Наука, 1980.
2. Черданцева Т. З. Семантическая мета-структура фразеологических единиц (итальянский язык). Древняя и новая Романия. М. : Наука, 1985. № 3. С. 35–40.
3. Черданцева Т. З. Идиомы и символика некоторых их компонентов в словаре (итальянский язык) . Словарные категории. М., 1988.
4. Щекина И.А. Итальянский язык. Устный перевод. Учебное пособие для институтов и факультетов иностранных языков. М.: Высшая школа, 1987.
5. Bollettieri Bosinelli, R.M. Oltre l'Occidente. Traduzione e alterità culturale, Milano, Bompiani, 2009.
6. Bermann A. La traduzione e la lettera o l'albergo nella lontananza - traduzione di Giometti G. - "Quaderni Quodlibet" n. 16, Quodlibet, 2003.
7. Bonnefoy Y. - La comunità dei traduttori "Le parole e le cose", Sellerio di Giorgianni, 2005.
8. Boothman D. Traducibilità e processi traduttivi. Un caso: A. Gramsci linguista. Guerra Edizioni Guru, 2004.
9. Cardorin E., Kukushkina I. Il russo tecnico-scientifico, Hoepli, Milano, 2011.
10. Cevese C., Dobrovolskaja Ju., Sintassi russa. Teorie ed esercizi, Hoepli, Milano, 2005.
11. Davico G. L'industria della traduzione. Realtà e prospettive del mercato italiano. Laissez-passer, n. 6, Seb27, 2005.
12. Giovanardi R. Inglese - italiano 1 a 1. Tradurre o non tradurre le parole inglesi? - "Studi" n. 45, Manni, 2003.
13. Eco U. Dire quasi la stessa cosa. Esperienze di traduzione, "Studi Bompiani", Bompiani , 2003.
14. Faini P. Tradurre. Dalla teoria alla pratica. "Università" n. 548, Carocci, 2004.
15. Nergaard, S. (a cura di) La teoria della traduzione nella storia. Milano: Bompiani, 2019.
16. Marcos y Marcos. Testo a fronte. Vol. 30, 2004.

СЛОВНИКИ

1. Таланов О. Українсько-італійський та італійсько-український словник. 2017 р.
2. Dizionario plurilingue della fraseologia contemporanea [i-ukr]» 2012, *Flinta*, Mosca / *Associazione Italo-Slava*, Roma, pp.500
3. Ponomareva Olena. Dizionario Ucraino-italiano, Hoepli, Milano, 2020, p. 988.

Електронні інформаційні ресурси

1. Кушнір К. 2018. Синхрон українською: вправи для самовдосконалення. https://webinar.utic.eu/webinar/dmytro_kushnir/
2. Interpretation training toolbox. https://ec.europa.eu/info/education/skills-and-qualifications/develop-your-skills/language-skills/interpretation-training-toolbox_en